

U S N E S E N Í

Krajský soud v Hradci Králové, pobočka v Pardubicích, projednal ve veřejném zasedání konaném dne 26. října 2010 odvolání obžalovaného [REDAKCE], nar. [REDAKCE] v [REDAKCE], bytem [REDAKCE], [REDAKCE], proti rozsudku Okresního soudu v Pardubicích ze dne 28.5.2010, č.j. 2T 172/2009-195, a rozhodl takto:

Odvolání obžalovaného se podle § 256 tr. řádu **zamítá**.

Odůvodnění

Napadeným rozsudkem uznal okresní soud obžalovaného [REDAKCE] vinným trestným činem vydírání podle § 235 odst. 1, 2 písm. c) tr. zákona, jehož se podle skutkových zjištění okresního soudu dopustil tím, že dne [REDAKCE] 2009 v přesně nezjištěné době kolem 18:30 hodin až 18:45 hodin vylákal pod záminkou uzavření hypotéčního úvěru poškozenou [REDAKCE], aby přijela svým motorovým vozidlem do ulice [REDAKCE] v [REDAKCE], kde k ní přistoupil a přiložil jí nůž o délce čepele 15-20 cm ke krku a agresivně jí sdělil, že zde není vůbec kvůli žádné hypotéce, ale kvůli tomu, aby stáhla žalobu a pokud žalobu nestáhne, potkají se příště znovu a bude to bolet, ať to bere jako varování a ať nevolá policajty, následně poškozenou natlačil do jejího auta a přiložil jí nůž do levé části hrudníku k srdci a přitom vytrhl klíč ze zapalování, který odhodil do travnatého porostu před vozidlo a z místa odešel, přičemž ke zranění ani škodě na majetku poškozené [REDAKCE] [REDAKCE] nedošlo.

Za toto jednání okresní soud uložil obžalovanému podle § 235 odst. 2 tr. zákona trest odnětí svobody v trvání dvou roků. Podle § 39a odst. 2 písm. b) tr. zákona zařadil obžalovaného pro výkon trestu do věznice s dozorem.

Proti tomuto rozsudku podal obžalovaný ihned po jeho vyhlášení do protokolu odvolání, které směřovalo do výroku o vině a trestu. V písemném odůvodnění odvolání koncipovaném jeho obhájcem namítl, že již od počátku trestního řízení trvá na tom, že se předmětného skutku nedopustil. Jediný důkaz, na kterém od počátku obžaloba stavěla své tvrzení o vině obžalovaného je výpověď poškozené. Ani jeden z dalších důkazů provedených při hlavním líčení vinu obžalovaného neprokazují. Výpovědi svědků [REDAKCE], [REDAKCE] a [REDAKCE] nemají absolutně žádnou důkazní hodnotu. Pokud okresní soud v odůvodnění rozsudku

uvádí, že popis pachatele, který poškozená podala Policii ČR se shodoval s popisem muže, kterého v době páčání na místě činu viděli nezávislí svědci [REDAKCE] a [REDAKCE], je zřejmé, že se snaží v rámci důkazní nouze použít k prokázání viny obžalovaného cokoliv bez ohledu na případnou absurdnost svých závěrů. Popis muže ze strany svědků se totiž neshodoval nejen s popisem poškozené (navíc každý ze svědků uváděl jiný popis), ale především z popisu muže nebylo možno dovodit shodu jakéhokoliv znaku s obžalovaným. I z takového způsobu hodnocení důkazů soudem lze usuzovat na jeho zaujatost a zřejmou neobjektivitu.

Poškozená uvedla, že v inkriminovanou dobu byla již v podstatě tma a viditelnost byla zajištěna pouze pouličním osvětlením. Pachatel měl [REDAKCE] čepici, která byla ohrnutá a končila mu na obočí, dále [REDAKCE] bundu zapnutou ke krku. Vlasy pachatele vidět nebyly. Je tedy zřejmé, že poškozená měla možnost vizuálně vnímat úsek obličejové části v šíři cca 15 cm, od obočí po bradu. S ohledem na kvalitu umělého osvětlení, stresovost situace a časový odstup je zcela nepravděpodobné, že by bylo možné objektivně uchovat v paměti takový vjem, jehož prostřednictvím by v době konání rekognice (dne 2.9.2009, tedy cca [REDAKCE] měsíců po napadení), mohla identifikovat pachatele během dvou vteřin, jak vyplývá z protokolu o rekognici. Zcela nade vší pochybnost tedy je, že poškozená v době konání rekognice obžalovaného znala, případně jej měla možnost identifikovat někdy v minulosti. Tuto skutečnost nemůže vyvrátit ani případná námitka, že poškozená sama obžalovaného vyhledala na internetu bezprostředně po napadení. Vzhledem ke kvalitě fotografií, které jsou součástí spisu, a které byly staženy z internetových stránek, je zřejmé, že poškozená ve skutečnosti podle fotografií obžalovaného neidentifikovala.

Obžalovaný ve svém odvolání dále namítá procesní nepoužitelnost provedené rekognice, neboť podle § 104b odst. 2 tr. řádu osoba nebo věc, která má být poznána, nesmí být poznávající osobě před rekognicí ukázána. V daném případě sama poškozená při své výpovědi přiznala, že jí byla již v minulosti ukázána fotografie obžalovaného ze strany vyšetřujících orgánů, a to před provedením rekognice. Při provádění rekognice tak poškozená znala obličej obžalovaného z fotografie a její výsledek je tak pro závažné pochybení orgánů činných v trestním řízení nepoužitelný. Nebyl také důvod k tomu, aby rekognice byla prováděna v režimu neopakovatelného procesního úkonu a obhajobě tak bylo zabráněno v možnosti se takového úkonu účastnit. Usnesení o zahájení trestního stíhání bylo vydáno dne 3.9.2009, tedy den následující po rekognici. Fotografie obžalovaného předala poškozená orgánům činným v trestním řízení údajně již den následující po přepadení, tedy cca [REDAKCE] měsíců před rekognicí. V květnu 2009 byla poškozené ukázána fotografie obžalovaného, a to při procesním úkonu, který není použitelný jako důkaz. Ačkoliv tedy orgány činné v trestním řízení znaly totožnost obžalovaného bezprostředně po napadení poškozené, umožňovaly umělým časovým prodlením následné „znevěrohodňování“ svědků obhajoby soudem z důvodu, že se na předmětný den již nemohou pamatovat, a současně „oživovaly“ paměť poškozené, předložením fotografie obžalovaného. Jedná se o zcela zjevné manipulace

s průběhem trestního řízení. Délku přípravného řízení totiž nelze odůvodnit ani procesními úkony, neboť po dobu cca [REDAKCE] měsíců orgány činné v trestním řízení v podstatě žádné procesní úkony neprováděly a množství nashromážděných důkazů se po celou tuto dobu v podstatě vůbec nenavýšilo. Obžalovaný má za to, že rekognice je nezákonná, neboť nebyl naplněn důvod pro její konání v režimu neodkladného či neopakovatelného úkonu a především poškozené byla ukázána fotografie obžalovaného před samotnou rekognicí, čímž byl materiálně takový důkaz zcela znehodnocen.

Neméně důležitým faktem, svědčícím o nevině obžalovaného, jsou svědecké výpovědi svědků [REDAKCE], [REDAKCE] a [REDAKCE]. Všichni tři uvedli, že v inkriminovanou dobu se obžalovaný nacházel na tréninku v [REDAKCE] za jejich přítomnosti, nepřítomnost obžalovaného byla v podstatě nemožná i proto, že se obžalovaný připravoval na velice důležitý sportovní zápas. Pokud soud uvádí v odůvodnění rozsudku, že svědci nemohou svá tvrzení prokázat žádným záznamem o tom, že se konaly tréninky, kdo se jich jmenovitě zúčastnil a v jakém časovém rozpětí, považuje to obžalovaný za důkaz neobjektivnosti soudu při hodnocení provedených důkazů. Nutnost prokazovat pravdivost tvrzení svědka je samozřejmě absurdní. Na postupu soudu je ovšem nejvíce zarážející, že stejné nároky na pravdivost tvrzení nevyžadoval i v případě poškozené a její tvrzení neshledal nevěrohodným z toho důvodu, že sama poškozená své tvrzení nijak neprokázala. Hodnocení důkazů ze strany soudu je tedy jednostranné a zcela zaujaté.

Obžalovaný trvá na své nevině, neboť se jednání, které mu je kladeno za vinu, nedopustil. Na straně obžalovaného chybí motiv k uvedenému jednání, neboť se o sporu mezi svědkem [REDAKCE] a poškozenou dozvěděl až po svém prvním výslechu na policii, tedy v srpnu 2009. To potvrdil i svědek [REDAKCE] a soud tuto skutečnost zcela pominul. Naopak soud uvádí, že motiv celého činu usvědčuje právě obžalovaného. Pokud ke skutku skutečně došlo, a poškozenou někdo vydíral v souvislosti se sporem vedeným se svědkem [REDAKCE], mohl být pachatelem činu kdokoliv z okruhu známých svědka [REDAKCE]. Vztahy mezi obžalovaným a [REDAKCE] byly svého času obchodní, když obžalovaný se zaučoval jako realitní makléř v realitní kanceláři svědka [REDAKCE], nicméně je nikdy nebylo možné považovat za ryze přátelské. I úsudek soudu o vzájemné ochotě členů sportovního oddílu „[REDAKCE]“ si pomoci nemá racionální základ, když svědek [REDAKCE] členem oddílu není a nikdy nebyl.

Důkazy provedenými v hlavním líčení se nepodařilo odstranit pochybnosti, zda ke skutku vůbec došlo a zda se ze strany poškozené nejednalo pouze o pokus prostřednictvím křivého obvinění svědka [REDAKCE] jako organizátora a obžalovaného jako realizátora z vydírání ovlivnit výsledek sporu mezi poškozenou a svědkem [REDAKCE], kdy poškozená požaduje po svědkovi [REDAKCE] zaplacení částky cca 1.000.000,-- Kč, věc však nechce z neznámého důvodu řešit soudní cestou. Především ale zůstává největší pochybnost o tom, zda v případě, že se skutek opravdu stal, byl jeho pachatelem právě obžalovaný s absencí motivu a

nevědomostí o sporu mezi poškozenou a svědkem [REDACTED]. Tyto pochybnosti odůvodňují postup podle § 226 písm. c) tr. řádu. Obžalovaný proto navrhuje, aby byl obžaloby zproštěn, neboť nebylo prokázáno, že tento skutek spáchal obžalovaný.

Na tomto procesním stanovisku setrval obžalovaný prostřednictvím svého obhájce i při veřejném zasedání před krajským soudem. Obžalovaný sám v závěru veřejného zasedání uvedl, že je nevinný.

Státní zástupce krajského státního zastupitelství, intervenující při veřejném zasedání před krajským soudem navrhl, aby odvolání obžalovaného bylo jako nedůvodné zamítnuto. Uvedl, že s argumenty uvedenými v odvolání se již dostatečně vypořádal okresní soud v odůvodnění napadeného rozsudku.

Krajský soud ve smyslu § 254 odst. 1 tr. řádu přezkoumal v rozsahu podaného odvolání napadený rozsudek i řízení, které mu předcházelo, a po pečlivé úvaze dospěl k těmto závěrům.

V řízení předcházejícím napadenému rozsudku nedošlo k relevantním procesním vadám, zejména byla respektována ta ustanovení trestního řádu, která zajišťují řádné objasnění věci a právo obžalovaného na obhajobu. Okresní soud také provedl v hlavním líčení úplné dokazování potřebné pro objasnění věci v rozsahu stanoveném v § 2 odst. 5 tr. řádu. Provedené důkazy (s drobnou výhradou dále uvedenou) okresní soud logickým způsobem zhodnotil ve smyslu § 2 odst. 6 tr. řádu a správně dospěl k závěru o vině obžalovaného. Na odůvodnění napadeného rozsudku krajský soud v podrobnostech odkazuje a k námitkám obžalovaného pouze dodává následující.

I podle názoru krajského soudu byla vina obžalovaného bez důvodných pochybností prokázána. Okresní soud zcela správně vzal za základ svých skutkových zjištění obsah svědecké výpovědi poškozené [REDACTED], která při hlavním líčení před okresním soudem celý incident velmi podrobně popsala (včetně toho, že útočník na ni vytáhl nůž („...měla jsem strašný strach...cítila jsem nůž na krku přes límec...“), když předtím ji navigoval k místu, kde byla napadena. Svědkyně také uvedla, že věděla, že „je to od pana [REDACTED]“, s nikým jiným žádný spor neřešila. Svědkyně vyloučila, že by obžalovaného viděla již předtím, že by si s ním „potykala“ či že by byl přítomen při nějakém předání peněz od pana [REDACTED]. Svědkyně výslovně uvedla, že si při rekognici byla stoprocentně jistá, že je to on (tj. obžalovaný), chybu vylučuje. Dále vypověděla, že jí pan [REDACTED] kontaktoval s tím, aby při rekognici nepoznala pana [REDACTED]. Vypověděla, že jí pan [REDACTED] v souvislosti se sporem ohledně [REDACTED] telefonicky vyhrožoval že jí urazí hlavu. V době, kdy našla fotografii, ještě nevěděla, že je to pan [REDACTED]. Svědkyně uvedla, že v době setkání s obžalovaným: „...lampa svítila, já byla přímo pod ní, viděla jsem dobře.“

Ani podle názoru krajského soudu není tato výpověď svědkyně [REDACTED] izolovaným důkazem, neboť je podporována i svědeckou výpovědí přítele svědkyně

██████████, který potvrdil, že mu jeho přítelkyně bezprostředně po incidentu tuto skutečnost telefonicky sdělila, přičemž podle svědka pan ██████████ následně požadoval „...abychom nepokračovali v soudním sporu a obžalobě proti panu ██████████.“

Krajský soud také nesdílí procesní výhrady obžalovaného proti způsobu vedení rekognice osoby podle § 104b tr. řádu dne 2.9.2009, při níž poškozená obžalovaného jednoznačně poznala, když tento úkon provedený jako neopakovatelný, byl realizován za osobní účasti soudce, okresní státní zástupkyně a nezúčastněné osoby (č.l. 53-56). Při provedení tohoto procesního úkonu byl dodržen zákaz uvedený v § 104b odst. 2 in fine tr. řádu, podle něhož „osoba nebo věc, která má být poznána, jim (tj. poznávající osobě), nesmí být před rekognicí ukázána. Samozřejmě, že může této rekognici předcházet i rekognice učiněná podle fotografií, ovšem „tento postup nesmí bezprostředně předcházet rekognici ukázáním osoby“ (§ 104b odst. 4 tr. řádu). Protokol o rekognici osob podle fotografií je ze dne 29.5.2009 (č.l. 67-69), tedy před sdělením obvinění, avšak vzhledem k tomu, že tomuto úkonu nebyl přítomen soudce, tuto rekognici podle fotografií nelze podle názoru odvolacího soudu jako důkaz použít. Pokud pak na základě výsledků rekognice provedené dne 2.9.2010 ve spojení s dalšími provedenými důkazy, dospěl okresní soud k závěru, že pachatelem útoku na poškozenou byl právě obžalovaný, pak ani podle názoru odvolacího soudu nelze mít za to, že tento závěr by odporoval provedeným důkazům.

Je pravdou, že nelze požadovat po svědcích, aby prokázali svá tvrzení, jak zřejmě nepřilíš šťastnou formulací argumentoval okresní soud, ale pravda je, že při hodnocení věrohodnosti svědků ██████████, ██████████ i ██████████ v konfrontaci s dalšími důkazy (zejména právě s výsledkem rekognice a výpovědí poškozené) je možné připustit, že jejich výpovědi nebyly podpořeny nějakými dalšími skutečnostmi, například záznamy o účasti na tréninku, apod. Stejně tak lze souhlasit s obhajobou v tom směru, že svědci ██████████, ██████████ a ██████████ vlastní incident neviděli, nicméně minimálně tito svědci podpůrně podpořili verzi poškozené, pokud jde o vlastní fakt samotného konfliktu v kritické době (což obžalovaný ve svém odvolání rovněž zpochybňoval). Je také možné, i podle názoru odvolacího soudu, mít za prokázaný motiv jednání obžalovaného, který je známým ██████████, občas ho doprovázel na obchodních jednáních, přičemž právě tento ██████████ byl v době incidentu ve sporu s poškozenou. A byl to opět on, kdo posléze žádal po poškozené, aby „nepokračovala v soudním sporu a stáhla obžalobu proti panu ██████████“ (viz. též výpověď svědka ██████████, č.l. 141 spisu). Ostatně i svědek ██████████ potvrdil že s poškozenou jednal, ptal se jí „...co si vymyslela, že ji měl ██████████ přepadnout...“ (č.l. 171). Už z této naléhavé „starosti“ svědka je zřejmé, že mezi ním a obžalovaným nepochybně existoval bližší vztah než je obvyklý mezi cizími lidmi.

Krajský soud ještě podotýká, že provedené důkazy nijak nenasvědčují verzi, podle níž by si celou událost měla poškozená prostě vymyslet, aby dosáhla úspěchu ve sporu s ██████████. I pokud by hypoteticky tato možnost

připuštěna byla, pak by bylo jen obtížně vysvětlitelné, proč by prostřednictvím křivého obvinění jedné osoby vykonávala s nejistým výsledkem nepřímý nátlak na osobu další (přičemž k dohodě mezi ní a [REDAKCE] ani po tomto incidentu stejně nedošlo), a to i za situace, kdy by si musela být vědoma toho, že dojde k podrobnému vyšetřování s rizikem, že by nakonec mohla být sama obviněna ze spáchání trestného činu křivého obvinění nebo křivé výpovědi (§ 174, 175 tr. zákona) a s možností, že jí samé bude uložen trest odnětí svobody. V takovém případě by se musel na této „akci“ s nejistým a pochybným výsledkem podílet i partner obžalované (který potvrdil její telefonát následující po incidentu), což s přihlédnutím k rizikům shora zmíněným lze považovat za skutečně nepravděpodobné.

Ani podle názoru odvolacího soudu krajský soud nepochybil, pokud uznal obžalovaného [REDAKCE] vinným trestným činem vydírání podle § 235 odst.1, 2 písm. c) tr. zákona, neboť provedeným dokazováním bylo prokázáno, že obžalovaný po subjektivní a objektivní stránce znaky skutkové podstaty tohoto trestného činu naplnil.

Pokud jde o otázku trestu, krajský soud ve shodě s okresním soudem i státním zástupcem krajského státního zastupitelství intervenujícím u veřejného zasedání před krajským soudem má za to, že uložený trest je přiměřený. Trest byl obžalovanému uložen na samé spodní hranici zákonné trestní sazby (v rozmezí dvou až osmi let odnětí svobody), čímž byla nepochybně zohledněna polehčující okolnost dosavadního řádného života a též i nízký věk obžalovaného.

Na druhé straně ani podle odvolacího soudu nebyly, s ohledem na okolnosti případu (srov. dikci ustanovení § 58 odst. 1 tr. zákona), dány zákonné důvody pro podmíněné odložení výkonu uloženého trestu odnětí svobody. Nelze přehlédnout nejenom značnou agresivitu obžalovaného včetně bezprostřední hrozby použití nože, ale i skutečnost, že poškozenou na místo trestného činu pod smyšlenou záminkou vylákal, což svědčí o promyšlenosti a též i jisté zákeřnosti celého jednání. Lze souhlasit s okresním soudem pokud uvedl, že takové jednání již tolerovat nelze. Uložený trest odpovídá hlediskům, jež jsou uvedena v ustanovení § 23 odst. 1 a § 31 odst. 1 tr. zákona a též i hlediskům, jež jsou zakotvena v nyní platném trestním zákoníku (srov. § 38, § 39 odst.1 - 3 tr. zákoníku). Pro výkon trestu okresní soud správně zařadil obžalovaného do věznice s dozorem (§ 39a odst. 2 písm. b) tr. zákona).

Z důvodů shora vysvětlených krajskému soudu nezbylo, než podané odvolání podle § 256 tr. řádu jako nedůvodné zamítnout.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí **není** další řádný opravný prostředek přípustný.

Nejvyšší státní zástupce a obžalovaný však mohou proti tomuto rozhodnutí podat **dovolání**. Obžalovaný může dovolání podat pouze prostřednictvím obhájce. Dovolání se podává u okresního soudu, který rozhodl ve věci v prvním stupni, a to do dvou měsíců od doručení rozhodnutí, proti kterému dovolání směřuje. Navrácení lhůty k podání dovolání není přípustné. Dovolání jen proti důvodům rozhodnutí není přípustné.

O dovolání rozhoduje Nejvyšší soud v Brně.

V dovolání musí být vedle obecných náležitostí (§ 59 odst. 3/ tr.řádu) podání uvedeno, proti kterému rozhodnutí směřuje, který výrok, v jakém rozsahu i z jakých důvodů napadá a čeho se dovolatel domáhá, včetně konkrétního návrhu na rozhodnutí dovolacího soudu s odkazem na zákonné ustanovení § 265b odst. 1) písm.a) až l) nebo § 265b) odst. 2) tr.řádu, o které se dovolání opírá. Nejvyšší státní zástupce je povinen v dovolání uvést, zda je podává ve prospěch nebo v neprospěch obžalovaného.

Rozsah, v němž je rozhodnutí dovoláním napadáno, a důvody dovolání lze měnit jen po dobu trvání lhůty k podání dovolání.

V Pardubicích dne 26. října 2010

JUDr. Aleš Holík, v.r.
předseda senátu

Zpracoval
JUDr. Pavel Pelák

Za správnost vyhotovení:

██████████